

Ministr Nekula: Je třeba zvážit využití zemědělské rezervy i pro státy, které jsou nepřímo zasažené zvýšeným vývozem z Ukrajiny

25.4.2023

Tisková zpráva – Dovozy zemědělských komodit z Ukrajiny, pohlcování uhlíku, genomické techniky, společnou zemědělskou politiku a označování medu řešili dnes ministři zemědělství EU na Radě v Lucemburku. Evropská komise v reakci na zvýšený dovoz obilí a dalších zemědělských komodit z Ukrajiny poskytne pěti nejvíce postiženým zemím peníze z tzv. zemědělské rezervy. Analyzuje také možnost poskytnutí peněz pro další státy. Českou republiku zastupoval ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL). Ministr Nekula o tématu dovozů z Ukrajiny jednal i s komisařem pro zemědělství Januszem Wojciechowským.

Kvůli složité situaci s dovozy z Ukrajiny některé státy jednostranně zakázaly import některých komodit na své území. Česká republika zatím nemá v úmyslu se k tomuto zákazu připojit a prosazuje, aby Evropská unie postupovala jednotně. Situace s dovozy potravin v členských státech sousedících s Ukrajinou, ale i v ČR, je velmi komplikovaná. Dopady jsou zřejmé nejen v sektoru obilovin a olejnin, kde zemědělce tíží zejména problémy s odbytém, ale i např. v sektoru cukru, ovoce a zeleniny, chmele i v sektoru drůbeže.

„Od začátku ruské invaze Česká republika podporuje Ukrajinu a budeme v tom i nadále pokračovat. Uvolnění obchodu i tzv. trasy solidarity jsou zásadní nástroje pro globální potravinové zabezpečení. Je ale potřeba, aby trasy sloužily k tranzitu zemědělských produktů do zemí, které ukrajinskou produkci nutně potřebují. Je třeba nastavit jasná pravidla pro celou Unii. Debata k tomuto tématu byla velmi obsáhlá a já očekávám, že Komise přijde s celoevropským řešením, které bude fungovat dlouhodobě,“ řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Komisař Wojciechowski na bilaterálním jednání potvrdil, že Evropská komise připravuje finanční pomoc ve výši 100 mil. EUR pro pět zemí, které přímo sousedí s Ukrajinou. Dopady zvýšených dovozů mají prokazatelný vliv na místní zemědělce. Současně Komise analyzuje sekundární dopady i na další členské státy.

„Jsem rád, že Komise pomůže zemědělcům v nejvíce postižených zemích. Pana komisaře jsem upozornil na to, že sekundární dopady má aktuální situace i na země, které s Ukrajinou nemají společnou hranici, včetně České republiky. Podle pana komisaře připadá pro tyto země v úvahu využití zbývající části zemědělské rezervy do výše 250 milionů euro. Komise bude ještě posuzovat dopady na jednotlivá odvětví a země. My jsme samozřejmě připraveni poskytnout veškeré nutné podklady,“ uvedl ministr Nekula.

Důležité je podle ministra uklidnit situaci na trzích, zmírnit obavy veřejnosti a omezit spekulace na trhu. Hlavním úkolem EU je zlepšit fungování dopravních cest, snížit přepravní náklady, koordinovat a kontrolovat přepravované zboží.

Ministři řešili také pohlcování uhlíku v zemědělství a lesnictví. Cílem Evropské komise je vytvořit důvěryhodný certifikační rámec, který by motivoval ke zvýšenému ukládání uhlíku do půdy. Pokud se rámec dobře nastaví, může představovat zajímavý obchodní model i pro české zemědělce a lesníky. Návrh by měl podpořit inovativní technologie pohlcování uhlíku a udržitelná řešení pro hospodaření s ním. Česká republika podporuje veškeré snahy vedoucí k uhlíkové neutralitě a snížení znečišťování životního prostředí. Je ale nutné znát finanční dopady a nastavit celoevropská, mezinárodně uznávaná a transparentní pravidla certifikace.